

Miras yoluyla intikal eden dolmuş işletmeciliği faaliyetinin basit usulden yararlanıp yararlanamacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[46-14/5]-444
Tarih	24.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[46-14/5]-444

24/04/2014

Konu : Miras yoluyla intikal eden dolmuş işletmeciliği faaliyetinin basit usulden yararlanıp yararlanamacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, babanızın %50 hisseli olarak dolmuş işletmeciliği faaliyeti nedeniyle gerçek usulde gelir vergisi mükellefi iken 16.06.2013 tarihinde vefat ettiğini, babanızın vefatından sonra anneniz ile birlikte tarafınıza miras yolu ile kalan %50 dolmuş hissesinden dolayı gerçek usulde gelir vergisi mükellefiyeti açıldığını, ancak öteden beri devam eden dolmuş işletmeciliği faaliyeti nedeniyle 2012 ve 2013 yıllarına ait iş hasılatı ve diğer şartların basit usulde vergilendirme esaslarına uyduğunu belirterek, söz konusu faaliyetiniz dolayısıyla basit usulden yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinde;

"47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

...

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında 47 nci maddede yazılı yıllık kira bedeli ve 48 inci maddede yazılı iş hacmi ölçüleri toplu olarak, diğer şartlar ortakların her biri için ayrı ayrı aranır. Ortaklarından birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi bulunan ortaklıklarda, diğer ortakların ticari kazancı da gerçek usulde tespit olunur. Adi ortaklık halinde çalışanlardan aynı zamanda diğer şahsi bir işle de iştigal edenlerin gerçek veya basit usulden hangisine göre vergilendirileceği, 47 nci maddenin 2 numaralı bendi ile 48 inci maddede yer alan ölçülerden şahsi işine ait olanlara, ortaklıklardan hissesine düşen miktarların eklenmesi suretiyle tespit olunur. Şahsi işin mevcut olmaması halinde, muhtelif ortaklıklardaki hisselerin toplanması ile yetinilir.

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük 15.06.2012) Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 nci maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler. İşin eş ve çocuklara devri halinde iş hacminin hesabında devirden önceki süreler de dikkate alınır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenler hiçbir suretle basit usulde vergilendirilmezler.

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük 15.06.2012) Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükellefler, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönemezler. Bu hüküm, işin eş veya çocuklara devri halinde de uygulanır.

..." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 283 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "3.4. İşini terk eden mükelleflerin durumu" başlıklı bölümünde, "Gerçek usulde vergilendirilenler ile basit usulün şartlarını kaybeden mükelleflerin; İşin terk edilmesi veya eş ve/veya çocuklara devredilmesi hallerinde ilgisine göre terk veya devir tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönmeleri mümkün değildir..." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, babanızın vefatı sonucu miras yolu ile tarafınıza ve annenize intikal eden %50 hisseli dolmuş işletmeciliği faaliyetinin, %50 ortak olan diğer hisse sahiplerinden herhangi birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi olması halinde, söz konusu faaliyete ilişkin ticari kazancınız gerçek usulde tespit edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, söz konusu faaliyetten dolayı 2013 yılında ve takip eden dönemde (2014 yılında) ortaklarınızla birlikte elde ettiğiniz alış satış ve hasılat tutarlarının, Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan ilgili yıl hadlerinin altında olması, basit usule geçişle ilgili diğer şartlarında topluca taşınması kaydıyla 01/01/2015 tarihi itibarıyla ortaklığınızın basit usulde vergilendirilmesi mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelve uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026